

บทคัดย่อ

กลยุทธ์การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านบ่อแร่
ตำบลวิจิตร อำเภอมะนัง จังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัย	ธีระ เจียสกุล
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปี	2553
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ สมชาย สกุลทัฬห
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.อรไท ครุฑเวโช
PKTN	911-300-031-4

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของบ้านบ่อแร่เพื่อการท่องเที่ยว และ 2) เสนอแนะกลยุทธ์ในการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านบ่อแร่ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งวิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม จากผู้ให้ข้อมูลหลัก และการศึกษาจากเอกสารหลักฐาน รวมทั้งการสังเกต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง รวม 4 กลุ่ม คือ 1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน 2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานการท่องเที่ยว(สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต) 3) ผู้ประกอบการร้านค้า และ 4) ชาวบ้าน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ชุมชนบ้านบ่อแร่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เนื่องจากสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติของบ้านบ่อแร่ยังอยู่ในสภาพที่มีความสมบูรณ์ มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ และวิถีชีวิตที่เรียบง่าย อากาศที่บริสุทธิ์ ทัศนียภาพที่สวยงาม วัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวก็สามารถเข้าถึงได้ทั้งทางบกและทางน้ำ มีความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากการเป็นสังคมแบบเครือญาติ และมีหน่วยอาสาพัฒนาตนเองของหมู่บ้านคอยอำนวยความสะดวก เป็นชุมชนที่มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้สูง เพราะยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เพิ่งเปิดใหม่ได้ไม่นาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวแบบเข้าไป-เย็นกลับ ส่วนองค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป และควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่ได้ร่วมทำกันไปแล้วให้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันการมีส่วนร่วมเป็น 2 ลักษณะ คือ การร่วมดำเนินกิจกรรม และร่วมรับผลประโยชน์ ยังขาดการมีส่วนร่วมประเมินผล และ 2) กลยุทธ์ในการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านบ่อแร่นั้น จากการศึกษาศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก การสนทนากลุ่ม และการสังเกต เห็นควร

มีการดำเนินการใน 5 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว คือ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ดูแลหรือรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรง อีกทั้งควรมีหน่วยงานหรือเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเข้ามาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ เพื่อสร้างความพร้อมให้กับชุมชนในลักษณะของการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ 2) กลยุทธ์การพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยว เส้นทาง กิจกรรม ประกอบด้วย (1) พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของชุมชนโดยการผสมผสานกันระหว่างการท่องเที่ยวทางน้ำและการท่องเที่ยวทางบก (2) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่มีศักยภาพ (3) พัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่นอกเหนือจากการพักผ่อนชมธรรมชาติ และวิถีชีวิตของคนในชุมชนริมคลองมุดง (4) การทำที่พักแบบโฮมสเตย์ 3) กลยุทธ์ความสามารถในการประชาสัมพันธ์และการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) สร้างแบรนด์ทางการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป (2) กำหนดราคา มาตรฐานสินค้า และบริการ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสินค้าที่เป็นสิ่งอุปโภคบริโภค และการบริการ (3) ควรพัฒนาช่องทางในการจัดจำหน่ายบริการท่องเที่ยวของชุมชน อาทิ ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบขายตรง ช่องทางการจัดจำหน่ายแบบการขายผ่านตัวแทน และช่องทางการจัดจำหน่ายแบบขายผ่าน Internet และ (4) ควรมีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของชุมชนโดยผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานเทศบาลตำบลวิจิตร สำนักงานพัฒนาชุมชน ฯลฯ 4) กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการการท่องเที่ยวในชุมชน ประกอบด้วย (1) การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว (2) การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีคู่มือท่องเที่ยวของชุมชน ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว อีกทั้งแผนที่ ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความหมายที่ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว (3) พัฒนาบุคลากร เช่น การพัฒนาความรู้ทางการประกอบธุรกิจ การพัฒนาความรู้ในการให้บริการ และการพัฒนาความรู้ในด้านภาษาอังกฤษ เป็นต้น และ 5) กลยุทธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) จัดทำแผนงานการอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนในชุมชนบ้านบ่อแร่ (2) จัดตั้งกลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน หรือกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่น เพื่อเล่าเรื่องราวหรือถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาต่าง ๆ (3) จัดตั้งกลุ่มเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการบริหารจัดการในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) จัดโครงการประกวดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนหรือระดับระหว่างชุมชน (6) จัดโครงการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่กำลังสูญหายไป หรือจัดงานเทศกาลประเพณีของชุมชนอย่างต่อเนื่อง และ (7) จัดตั้งกองทุนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และวิถีชีวิต

ABSTRACT

Title	Strategies to Develop the Tourism Business at Ban Boh Rae, Vichit Sub-district, Muang District, Phuket Province
Author	Teera Jiasakul
Program	Development Strategies
Year	2010
Thesis Advisors	Ass.Prof. Somchai Sakultab Dr. Orathai Krutweicho
PKTN	911-300-031-4

The purposes of this research were 1) to study the potential of Ban Boh Rae Village for the tourism business, and to provide suggestions to promote the potential of this village. This research employed a qualitative design. The data was collected from focus group, observation, and an in –depth interview. The main informants included four groups of people including 1) officials from local administrative organizations, and the community leaders 2) officials from the Phuket TAT office 3) business operators 4) local people.

The findings of the study were as follows:

1. It was found that the Bor Rae Community has a high level of potential for the tourism business, due to the perfect conditions of its natural environment. The village has a diversity of tourist attractions including nature, the local life style of people living along the Mudong Canal, and fishing villages. This community also has easy access to its attractions both by land and sea. Besides this, this village is small and has volunteers to look after the tourists. However, the researcher thought that there should be more encouragement to make people participate more in many activities, especially in an assessment and follow-up.

2. From the focus group discussion, there were five strategies that should be implemented to develop the success of the tourism business in this community; 1) participation and networking among various units - there should be a committee set up to monitor tourism of the village and connecting with networks for assistance and exchanging knowledge and experience 2) development of the tourism model – mixing

the tourism on land and by sea, linking with the tourist attractions in the near - by areas, creating a new style of tourism, and home – stays. 3) promotion and marketing the village – creating a brand to make the village more well-known, control the price, and the standard of services, providing more channels for the customers including direct sales, via representatives, and the internet, networking with various types of media 4) developing the potential of the community - improving facilities in the village, providing clear signs, maps, directions, and brochures for the tourists, training local people to communicate in English, management and services 5) conservation of the community's environment – making a clear plan for environment conservation, studying local wisdom from the elders, forming a youth club for conserving the environment, establishing a committee to monitor the environment plan, organizing a competition about the environment, and raising funds to conserve the environment.